

Pedagoģijas pamati

Dr. paed. Ilze Vilde

Tematiskais plāns

1.-2. temats	Apakštemati
Pedagoga personības un profesionalitātes aspekti. Muzicēšanas nozīme personības attīstībā.	Pedagoga ētika, īpašības, kuras sekmē labu komunikāciju un sadarbību. Mūzikas pedagoga kompetences. Tikumu un vērtību aspekti pedagogijā kā audzināšanas komponentes. Personības galvenās struktūrkomponentes. Intelektuālo, radošo un emocionālo spēju attīstības sekmēšana.

3.temats. Mūzikas pedagogiskās domas veidošanās.

- Vidzemes un Kurzemes skolotāju semināru un to līderu nozīme mūzikas izglītības un kultūras veicināšanā, tradīciju stiprināšanā.
- (attēlā ir RDKS 4.kursa audzēkņa E.Rediko darbs šī temata ietvaros)

IRLAVAS SKOLOTĀJU SEMINĀRS. JĀNIS BĒTIŅŠ (1830–1912)

JĀNIS BĒTIŅŠ (1830–1912):

- latviešu ērģelnieks, diriģents, mūzikas pedagogs;
- pirmais latviešu ērģelbūvētājs;
- saukts arī par "Kurzemes mūzikas tēvu";
- I un II Vispārējo latviešu Dziesmu svētku virsdiriģents;
- III, IV un V Vispārējo latviešu Dziesmu svētku goda virsdiriģents;
- Irlavas skolotāju semināra mūzikas pedagogs (1848–1893).

RADOŠĀ DARBĪBA. MUZIKĀLAIS MANTOJUMS.

Kad Kurzemē jau bija radušies samērā daudz labu koru, J.Bētiņam radās doma tos apvienot un organizēt plaša vēriena svētkus. **1870. gadā** J.Bētiņa virsvadībā Dobeļē **tika sarīkoti Kurzemes Dziesmu svētki**, kuros piedalījās 19 kori ar 300 dziedātājiem un orķestris ar 40 dalībniekiem, kura kodols bija viņa paša izveidotais Irlavas semināra orķestris.

Vēlāk J.Bētiņš bija **virsdiriģents** arī **I un II latviešu vispārējos Dziesmu svētkos**, bet III, IV un V Dziesmu svētkos – **goda virsdiriģents**.

Milzīgais ieguldījums ir instrumentālās mūzikas izveidošanā. Ērģeles un orķestris radušies provincē caur Bētiņa darbību un padomiem. Viņa izglītotie ērģelnieki dibinājuši korus, kuri dziedājuši garīgos un laicīgos izrīkojumos un attīstījuši kormūzikas tradīcijas.

1893. gadā izbeidz pedagogisko darbu Irlavas skolotāju seminārā, paliekot tikai par ērģelnieku Sātu draudzē. Nodarbojās ar klavieru un ērģeļu tīrskanšanu.

SEMINĀRA DARBĪBA

Irlavas skolotāju seminārs sagatavoja latviešu skolotājus Kurzemes guberņas skolu vajadzībām. Semināra darbības laikā (1840–1900) tur **izglītību ieguva 853 audzēkņi**, no kuriem vairāk kā 700 skolas absolventu vēlāk strādāja par skolotājiem.

Semināra audzēkņiem **netika piedāvāts stingri noteikts apmācības laiks** – izglītotākie, spējīgākie mācījās tikai gadu vai divus. Taču audzēkņi ar mazāk zināšanām studēja ilgāk kā trīs gadus.

Semināru **no 1848. gada līdz 1893. gadam** vadīja J.Bētiņš.

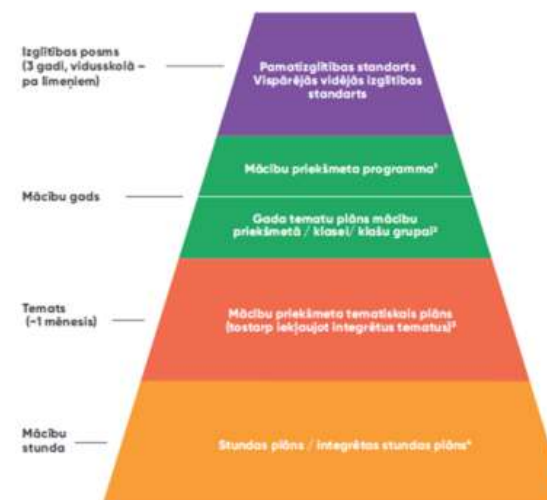
Semināra audzēkņi apguva šādus **mācību priekšmetus**:

- krievu, latviešu un vācu valodas;
- rēķināšana, ģeometrija;
- vispārēja vēsture un Krievijas vēsture;
- fizika;

Irlavas skolotāju semināra ēka

4.temats. Mācību procesa plānošana. (attēls no Skola20230 materiāliem)

5. temats.

Stundas/nodarbības plāna izstrādes nosacījumi (pēc Roberta Gaņjē)

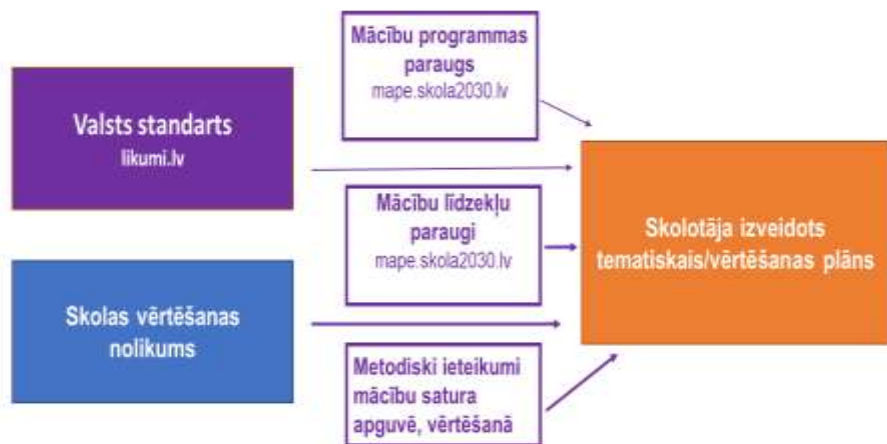
Stundas daļa	9 mācību notikumi. Skolotāja darbība
Ievads	• Sasveicinās • Komunicē par stundas tematu un sasniedzamo rezultātu (SR) • Aktivizē audzēkni muzikālai darbībai – piedāvā iesildīšanās/ iedziedāšanās vingrinājumus
Pamatdaļa	• Aktivizē iepriekšējās zināšanas un prasmes/iemaņas • Piedāvā jaunu saturu un mācīšanās paņēmienus • Virza un atbalsta audzēkņa mācīšanos • Sniedz atgriezenisko saiti
Nobeigums	• Novērtē sniegumu stundā un novērtē progresu • Informācijas pārnese un vispārināšana. Atsveicinās

6.-7. temats. Vecumposmu attīstības psiholoģija

Vecumposms	Apakštemati
Sākumskolas vecums	Bērna fiziskā un kognitīvā attīstība saistībā ar mūzikas mācīšanos. Mācību sasniegumu ietekmējošie faktori. Bērnu individuālās atšķirības mācīšanās procesā.
Pusaudžu un jauniešu vecums	Pusaudžu un jauniešu fiziskā un kognitīvā attīstība saistībā ar mūzikas mācīšanos. Sociāli emocionālā attīstība un uzvedības grūtības.

8.temats. Vērtēšana

Vērtēšanas saturs	Apakštemati
Vērtēšanas veidi	Vērtēšanas mērķis un nozīme. Ko vērtē, kā vērtē un kāpēc vērtē?
Vērtēšanas principi un metodes	Pārbaudes darbu veidi, metodes un principu ievērošana. Vērtēšanas kritēriju nozīme.